

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ GERMANСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра англійської філології і філософії мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

(підпис) _____ (ПІБ)

« ____ » _____ 20 ____ року

СИЛАБУС

Культура усного і писемного мовлення англійської мови

для студентів

галузь знань **03 Гуманітарні науки**

спеціальність **035 Філологія**

спеціалізація **035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська**

рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

освітньо-професійна програма **Сучасні філологічні студії (англійська мова і
друга іноземна мова): лінгвістика та перекладознавство**

статус дисципліни **нормативна**

Форма здобуття освіти заочна

Навчальний рік 2022–2023

Семестр 1-2

Кількість кредитів ЄКТС 10

Мова навчання англійська

Форма підсумкового контролю іспит

Київ – 2022

Розробники:

доцент кафедри англійської філології, перекладу і філософії мови
імені професора О. М. Мороховського Тихомирова О. В.,

старший викладач кафедри англійської філології, перекладу і філософії мови
імені професора О. М. Мороховського Цибка В. В.

Рецензенти:

Валігура О. Р. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри
східної філології факультету сходознавства, Київський
національний лінгвістичний університет

Цапів А. О. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри
перекладознавства і прикладної лінгвістики, Херсонський
державний університет

Схвалено на засіданні кафедри англійської філології і філософії мови,
протокол № 1 від «31» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Гнєзділова Я. В.
(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології, протокол
№ _____ від _____ 2021 р.

Голова вченої ради факультету _____
(підпис)

Мойсеєнко І. П.
(прізвище, ініціали)

1. Анотація навчальної дисципліни:

Курс дисципліни “Культура усного та писемного мовлення англійської мови” орієнтований на розвиток загальних і професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій для забезпечення ефективного спілкування в професійному та академічному середовищі. Курс дисципліни охоплює два аспекти: художній та нехудожній дискурс, зміст кожного з яких розкривається у двох змістових модулях. Змістові модулі аспекту *художній дискурс* орієнтовані на теми “Множинність жанрів, ідеологій і гумору в художній літературі” та “Емоції, розум, ідентичність, творчість у розбудові художнього світу”. Зокрема, обговорюються питання пошуку ідентичності, натхнення і творчості, відображення емоцій, ментальних станів, соціальних зсувів та ідеологій у літературі. Вивчаються лінгвостилістичні особливості художніх текстів різних жанрів, лінгвостилістичні та лінгвокультурологічні аспекти художнього втілення розмаїття сучасного світу та протистояння індивідуальності впливу масової культури, гумор у сучасній літературі. Змістові модулі аспекту *нехудожній дискурс* орієнтовані на теми “Роль ЗМІ й нових електронних медіа в процесі формуванні ідентичності людини” та “Політичні ідеології як відображення світоглядних настанов та моральних орієнтирів особистості”. Обговорюються роль традиційних і нових медіа в суспільному житті та в процесі формування особистості, засади ліберальної і консервативної ідеології та шляхи їх відображення в дискурсі. Вивчаються лінгвориторичні та лінгвокогнітивні особливості різножанрових суспільно-політичних та медійних текстів.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

10 кредитів ЄКТС; 300 год., у тому числі:

практичні заняття – 34 год.
самостійна робота – 266 год.

3. Мета вивчення дисципліни

полягає в подальшому розвитку навичок основних видів мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння та письма) до рівня C2 відповідно до загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти; розвитку когнітивних здібностей та умінь в майбутньому самостійно вивчати іноземну мову в освітніх та професійних цілях; розвитку уміння розбиратися в процесах, пов'язаних з формуванням ідентичності у власній та інших культурах і роллю, яку в них відіграють художня література й ЗМІ.

4. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

| № п/п | № і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання) | Кількість годин | | | |
|--|--|-----------------|--------------|---------------------------------------|----------------------|
| | | Разом | у тому числі | | |
| | | | лекції | семінарські / практичні заняття | самостійна робота |
| Модуль 1 | | | | | |
| Змістовий модуль 1. Розмаїття уявних світів як віддзеркалення сучасності | | | | | |
| Аспект: художній дискурс | | | | | |
| Множинність жанрів, ідеологій і гумору в художній літературі | | | | | |
| 1. | Жанри, назви, обкладинки книг (<i>Take Charge</i> by Margaret Atwood) | 7 | | 1 | 10 |
| 2. | Гумор в літературі (<i>A Year in the Merde</i> by Stephen Clarke) | 7 | | 1 | 10 |
| 3. | Час і наратив. Соціальні зсуви у суспільстві (<i>Past Imperfect</i> by Julian Fellowes) | 8 | | 2 | 12 |
| 4. | Ідеологічні виміри літератури. Антиутопія (<i>The Hunger Games</i> by Suzanne Collins) | 8 | | 2 | 12 |
| 5. | Роль читача (<i>Little Fires Everywhere</i> by Celeste Ng) | 8 | | 2 | 12 |
| 6. | Текст і його адаптація (<i>The Palace Thief</i> by Ethan Canin) | 7 | | 2 | 10 |
| Аспект: нехудожній дискурс | | | | | |
| Роль ЗМІ й нових електронних медіа в процесі формуванні ідентичності людини | | | | | |
| 1. | Методи лінгвістичного аналізу медіа текстів | 7 | | 1 | 12 |
| 2. | Спілкування в Інтернеті та соціальна ізоляція | 6 | | 1 | 10 |
| 3. | Реклама та формування суспільства споживання | 8 | | 1 | 10 |
| 4. | Проблема насильства в ЗМІ | 8 | | 1 | 10 |
| 5. | Роль соціальних мереж у політичних протестах | 8 | | 2 | 12 |
| 6. | ЗМІ та Інтернет як інструменти інформаційної війни | 8 | | 2 | 12 |
| | Разом годин за модулем 1 | 150 | | 18 | 132 |

Модуль 2

Змістовий модуль 1. Процес пошуку ідентичності: виклики сучасності

Аспект: художній дискурс

Емоції, розум, ідентичність, творчість у розбудові художнього світу

| | | | | | |
|----|--|----|--|---|----|
| 1. | Емоції в літературі (<i>The Particular Sadness of Lemon Cake</i> by Aimee Bender) | 21 | | 2 | 12 |
| 2. | Ментальні стани (<i>Only Strange People Go to Church</i> by Laura Marney) | 21 | | 2 | 12 |
| 3. | Пошук ідентичності (<i>The Enchantress of Florence</i> by Salman Rushdie) | 21 | | 1 | 11 |
| 4. | Криза ідентичності (<i>Blueeyedboy</i> by Joanne Harris) | 19 | | 1 | 11 |
| 5. | Художні світи (<i>The World in a Box</i> by Charles de Lint) | 21 | | 1 | 10 |
| 6. | Творчість і натхнення (<i>Dublin: Foundation</i> by Edward Rutherford) | 19 | | 1 | 10 |

Аспект: нехудожній дискурс

Політичні ідеології як відображення світоглядних настанов та моральних орієнтирів особистості

| | | | | | |
|----|---|----|--|---|----|
| 1. | Методи лінгвістичного аналізу політичних текстів | 21 | | 2 | 12 |
| 2. | Шляхи прояву ідеології в дискурсі | 21 | | 2 | 12 |
| 3. | Ліберальні й консервативні погляди на оборону, екологію та соціальну допомогу | 19 | | 1 | 11 |
| 4. | Ліберальні й консервативні погляди на аборти та одностатеві шлюби | 19 | | 1 | 11 |
| 5. | Ліберальні й консервативні погляди на проблему злочинності та контроль над зброєю | 19 | | 1 | 11 |
| 6. | Ліберальні й консервативні погляди на глобалізацію і мультикультуралізм | 19 | | 1 | 11 |

Разом годин за модулем 2

150

16

134

Усього годин

300

34

266

5. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

5.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

1. усна форма опитування;
2. оцінювання самостійної роботи;
3. оцінювання письмових вправ;
4. написання та оцінювання проектів на обрану тематику;
5. оцінювання контрольної роботи.

Підсумкове оцінювання: іспит

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4х-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи та невідвідування практичних занять позначаються «0».

| Види навчальної діяльності | 4х-бальна шкала | Критерії оцінювання |
|----------------------------|-----------------|---|
| Аудиторна робота | 5 | Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності |
| | 4 | Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки |
| | 3 | Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки |
| | 2 | Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки. Непідготовленість до заняття; невиконання завдань |
| | 0 | Відсутність на занятті |
| Самостійна робота | 5 | Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвостилістики, загальна філологічна та мовна компетентність |
| | 4 | Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань. |
| | 3 | Виконання завдань для самостійної роботи за суттєвої допомоги з боку викладача. |
| | 2 | Неглибоке, фрагментарне виконання завдань. Невиконання завдань. |
| | 0 | Відсутність самостійної роботи |

Контрольна робота є обов'язковою складовою контролю навчальних досягнень студентів. Виконання контрольної роботи студентами спрямоване на комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними навчального матеріалу, що підлягає вивченню під час аудиторної і самостійної роботи. Завданням контрольної роботи є письмова інтерпретація оригінального англomовного художнього тексту та науково-популярної або газетної статті з урахуванням лінгвостилістичних особливостей. Оцінка за контрольну роботу разом з

оцінками, отриманими за відповідь на кожне з трьох питань усного екзамену, є складовою підсумкового рейтингового балу, якому відповідає підсумкова оцінка з дисципліни.

Вимоги до виконання контрольної роботи:

зміст відповіді:

- повне розуміння тексту;
- змістовна інтерпретація уривку тексту з аналізом використаних засобів і стилістичних прийомів, а також особистою оцінкою прочитаного;
- логічне й послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.

форма відповіді:

- вільне володіння необхідним лексичним мінімумом;
- широка варіативність граматичних структур і доцільність їх використання;
- дотримання стилістичних вимог до виконання письмової роботи;
- правильне пунктуаційно-орфографічне оформлення відповіді.

| Види навчальної діяльності | 4х-бальна шкала | Критерії оцінювання |
|----------------------------|-----------------|---|
| Контрольна робота | 5 | неповне виконання однієї вимоги до змісту чи однієї вимоги до форми; допускається до 4 незначних лексичних, граматичних, стилістичних, орфографічних чи пунктуаційних помилок |
| | 4 | невиконання однієї вимоги до змісту та/чи однієї вимоги до форми; допускається до 5-7 лексичних, граматичних, стилістичних, орфографічних чи пунктуаційних помилок |
| | 3 | невиконання до двох вимог до змісту та/чи двох вимог до форми; допускається до 8-10 лексичних, граматичних, стилістичних, орфографічних чи пунктуаційних помилок |
| | 2 | невиконання трьох вимог до змісту та/чи трьох-чотирьох вимог до форми; наявність у роботі студента більше 10 лексичних, граматичних, стилістичних, орфографічних чи пунктуаційних помилок |
| | 0 | відсутність контрольної роботи |

Структура екзамену

Екзамен відбувається в усній формі. Екзаменаційний білет складається з трьох завдань.

Перше завдання полягає в інтерпретації оригінального художнього тексту чи статті з урахуванням лінгвостилістичних особливостей.

Другими завданням є розкриття питання, пов'язаного з особливостями художнього або нехудожнього дискурсу, що вивчалися протягом семестру.

Третім завданням є переклад п'яти фраз із використанням лексичних одиниць, що вивчалися протягом семестру.

Оцінювання відповіді студента

Виконання кожного завдання оцінюється у 4х-бальній шкалі. При оцінюванні до уваги береться як зміст, так і форма відповіді студента.

Оцінювання першого завдання екзаменаційного білета

Вимоги до виконання завдання:

зміст відповіді:

- повне розуміння тексту;
- змістовна інтерпретація тексту з аналізом жанрових особливостей, використаних мовних засобів і стилістичних прийомів, а також особистою оцінкою прочитаного;
- логічне й послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями;

форма відповіді:

- ситуативно зумовлений темп мовлення;
- правильне фонетичне оформлення мовлення;
- вільне володіння лексичним мінімумом;
- широка варіативність граматичних структур і доцільність їх використання.

Критерії оцінювання відповіді студента:

| Оцінка в балах | Зміст критеріїв оцінювання |
|-----------------------|--|
| 5 | <ul style="list-style-type: none">• неповне виконання однієї вимоги до змісту чи до форми;• допускається до 4 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 4 | <ul style="list-style-type: none">• невиконання двох вимог до змісту чи до форми;• допускається до 5-7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 3 | <ul style="list-style-type: none">• невиконання трьох - чотирьох вимог до змісту чи до форми;• допускається до 8-10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 2 | <ul style="list-style-type: none">• невиконання більше чотирьох вимог до змісту чи до форми;• наявність у відповіді студента більше 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру. |

Оцінювання другого завдання екзаменаційного білета

Вимоги до виконання завдання:

зміст відповіді:

- повне викладення питання;
- пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних понять;
- надання необхідних дефініцій понять;

форма відповіді:

- вільне володіння навичками монологічного мовлення;
- змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;

- фонетично, граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

Критерії оцінювання відповіді студента:

| Оцінка в балах | Зміст критеріїв оцінювання |
|----------------|---|
| 5 | <ul style="list-style-type: none"> • неповне виконання однієї вимоги до змісту чи до форми; • допускається до 4 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 4 | <ul style="list-style-type: none"> • невиконання двох вимог до змісту чи до форми; • допускається до 5-7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 3 | <ul style="list-style-type: none"> • невиконання трьох - чотирьох вимог до змісту чи до форми; • допускається до 8-10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 2 | <ul style="list-style-type: none"> • невиконання більше чотирьох вимог до змісту чи до форми; • наявність у відповіді студента більше 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру. |

Оцінювання третього завдання екзаменаційного білета

Вимоги до виконання завдання:

- правильне вживання лексичних одиниць, що вивчалися протягом семестру;
- фонетично, граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

Критерії оцінювання відповіді студента:

| Оцінка в балах | Зміст критеріїв оцінювання |
|----------------|---|
| 5 | <ul style="list-style-type: none"> • правильне вживання усіх лексичних одиниць, що вивчалися протягом семестру; • допускається одна незначна помилка фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 4 | <ul style="list-style-type: none"> • неправильне вживання однієї лексичної одиниці, що вивчалися протягом семестру; • допускається до двох інших помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 3 | <ul style="list-style-type: none"> • неправильне вживання двох лексичних одиниць, що вивчалися протягом семестру; • допускається до трьох інших помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |
| 2 | <ul style="list-style-type: none"> • неправильне вживання трьох і більше лексичних одиниць, що вивчалися протягом семестру; • більше трьох інших помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; |

5.2. Організація оцінювання:

Студент вважається допущеним до іспиту, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Студенти складають

семестрові іспити лише в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом і графіком навчального процесу. Як виняток, через поважні причини, підтвержені відповідними документами, декан факультету може визначити індивідуальні терміни складання іспитів, диференційованих заліків і заліків.

Виставлення підсумкової оцінки за дисципліну

Підсумковий рейтинговий бал з дисципліни виводиться як середньоарифметичне з оцінок за кожне з трьох питань екзаменаційного білета та оцінки за контрольну роботу з округленням до десятої частки. Ця оцінка помножується на коефіцієнт 20. Підсумковому рейтинговому балу відповідає **підсумкова оцінка з дисципліни за 4х-бальною шкалою** і оцінка за шкалою ЄКТС за таблицею:

| Підсумковий рейтинговий бал (кількість балів за 100-бальною шкалою) | Оцінка за шкалою ЄКТС | Підсумкова оцінка з дисципліни за 4х-бальною шкалою |
|--|------------------------------|--|
| 90 – 100 | A | відмінно |
| 82 – 89 | B | добре |
| 75 – 81 | C | |
| 66 – 74 | D | задовільно |
| 60 – 65 | E | |
| 0 – 59 | FX | незадовільно |

5.3. Шкала відповідності оцінок

| | |
|---------------------|----------|
| Відмінно | 90 – 100 |
| Добре | 75 – 89 |
| Задовільно | 60 – 74 |
| Незадовільно | 0 – 59 |

6. Рекомендовані джерела

Основні

1. Тихомирова О. В. Англійська від BBC (на матеріалі радіопрограми “Cabin Pressure”): Навчально-методичний посібник для студентів старших курсів факультетів іноземних мов. К.: Вид. центр КНЛУ, 2018. - 142 с.
2. Delaney D., Ward C., Fiorina C.R. Fields of Vision. Longman, 2003. Vol.2.
3. Evans V. Successful Writing. Proficiency. Express Publishing, 2000.
4. Lakoff G. Moral politics. Chicago, London: The University of Chicago Press, 1996. 413 p.
5. Mascull B. Key words in the media. L.: Harper Collins Publishers, 1997. 246 p.
6. McQuail D. McQuail’s mass communication theory. L., Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications, 2005. 616 p.
7. Prysyzhnyuk L., Tykhomyrova O., Spivak S. Versions of the world: reading contemporary fiction. KNLU, 2011.
8. Tykhomyrova O., Izotova N. Voices of the World: Reading Contemporary Fiction. Part 2. Kyiv, 2020.

Додаткові:

1. Бескровна Л.М. Шлях від аналітичного читання до аналітичного письма (A Way From Analytical Reading to Analytical Writing). Кн. 1. К.: Скарби, 2004. 327 с.
2. Бескровна Л.М. Шлях від аналітичного читання до аналітичного письма (A Way From Analytical Reading to Analytical Writing). Кн. 2. К., 2010. 362 с.
3. Кайда Л.Г. Композиционная поэтика публицистики: учебное пособие. М.: Флинта, Наука, 2006. 144 с.
4. Мороховский А.Н., Воробьева О.П., Лихошерст Н.И., Тимошенко З.В. Стилистика английского языка. К.: Выща шк., 1991. 272 с.
5. Bignell J. Postmodern media culture. Edinburgh: Edinburg University Press, 2000. 240 p.
6. Carr N. The shallows: what the Internet is doing to our brains. New York, London: W.W. Norton & Company, 2010. 290 p.
7. Chilton P., Schäffner C. Discourse and politics / van Dijk T.A. (Ed.). Discourse studies. A multidisciplinary introduction. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications, 1997. V.2: Discourse as social interaction. P. 206–230.
8. Jarvis S.E. The talk of the party: political labels, symbolic capital, and American life. Lanham, Boulder, New York, Toronto, Oxford: Rowman and Littlefield Publishers, Inc. 277p.
9. Lakoff G. Don’t think of an elephant: know your values and frame the debate: the essential guide for progressives. White River Junction: Chelsea Green Publishing, 2004. 124 p.
10. Lakoff G. Thinking points: communicating our American values and vision. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2006. 157 p.
11. Lakoff G. Whose freedom: the battle over America’s most important idea. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2006. 277 p.
12. Richardson J. Analyzing newspapers: an approach from critical discourse analysis. NY., Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2007. 268 p.
13. Turkle S. Alone together: why we expect more from technology and less from each other. New York: Basic Books, 2011. 360 p.
14. Tykhomyrova O. Home Reading: Realms of Fantasy. Супутник читача романів Террі Пратчетта. Навчальний посібник для студентів старших курсів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. К.: Вид.центр КНЛУ, 2011. 207 с.

7. Додаткові ресурси

У роботі з медіа-текстами використовуються веб-ресурси провідних світових ЗМІ, зокрема:

1. веб-сайт інформаційної служби ВВС:
[режим доступу] <http://www.bbc.co.uk/>
2. веб-сайт телеканалу CNN:
[режим доступу] <http://www.cnn.com/>
3. веб-сайт інформаційного агентства Reuters:
[режим доступу] <http://www.reuters.com/>
4. веб-сайт інформаційного агентства Bloomberg:
[режим доступу] <http://www.bloomberg.com/>
5. веб-сайт журналу Foreign Policy:
[режим доступу] <http://www.foreignpolicy.com/>
6. веб-сайт журналу The Economist:
[режим доступу] <http://www.economist.com/>
7. веб-сайт газети The New York Times:
[режим доступу] <http://www.nytimes.com/>

Основними джерелами політичних текстів є веб-сторінки провідних політичних діячів, партій та органів державної влади англomовних країн, а також Інтернет-ресурси, присвячені питанням політичної комунікації:

1. веб-сайт Республіканської партії США:
[режим доступу] <http://www.gop.com/>
2. веб-сайт Демократичної партії США:
[режим доступу] <http://www.democrats.org/>
3. веб-сайт Лейбористської та партії Великобританії:
[режим доступу] <http://www.labour.org.uk/>
4. веб-сайт Консервативної партії Великобританії:
[режим доступу] <http://www.conservatives.com/>
5. веб-сайт Президента США:
[режим доступу] <http://www.whitehouse.gov/>
6. веб-сайт Прем'єр-міністра Великобританії:
[режим доступу] <http://www.number10.gov.uk/>
7. веб-сайт Прем'єр-міністра Канади:
[режим доступу] <http://www.pm.gc.ca/eng/index.asp/>
8. веб-сайт американської Комісії з президентських дебатів:
[режим доступу] <http://www.debates.org/>
9. незалежний Інтернет-ресурс, присвячений моніторингу політичної комунікації:
[режим доступу] <http://votesmart.org/>